

yde fuld Erstatning til Kommunerne for den forøgede Udgift til disses Vejvæsen, synes jeg, det bliver en brillant Lov.

Formanden: For en kort Bemærkning giver jeg Ordet til det ærede Medlem for Præstø Amts 2den Valgkreds.

A. Jensen: Jeg vil blot gøre en Bemærkning til, hvad det ærede Medlem for Fredensborg (J. Hage) sagde om Byrderne. Man er mere og mere kommen over til at tale om de forøgede Byrder for Kommunerne, som dette Lovforslag vil medføre. Jeg kunde derfor have Lyst til at henlede det ærede Tings Opmærksomhed paa — det er et Punkt, man snart er ved at glemme — at inden dette Lovforslag blev forelagt fra Ministerens Haand, var det først udsendt til alle Danmarks Amtsraad, alle Overkommunalbestyrelser her i Landet, og de have saa godt som alle enstemmig svaret, at de kunde godkende det Forslag og tage imod det, og der er saa vidt mig bekendt ingen virkelig Indvending gjort fra Amtskommunernes Side over for dette Forslag.

Formanden: For en kort Bemærkning har det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds Ordet.

Bojsen: Det har ikke været min Hensigt at ville genoprejse den store Debat, vi i tidligere Aar have haft om det Princip, hvorpaa det foreliggende Lovforslag hviler. Den ærede Minister kom nu ind derpaa, og jeg kan ikke andet end ganske kort maatte modsige den ærede Minister i en saadan principiel Udtalelse. Han sagde nemlig dette, at man maatte ikke nu tage Ejendom bort fra Folk. Det er jeg fuldstændig enig med den højtærede Minister i, og det er der vist heller slet ingen her, der vil tænke paa, men det, vi have forhandlet om her, er Striden om, hvorvidt man vil gaa med til en Udvidelse af Ejendomsretten. Efter den gældende Ret paa dette Omraade vide vi, hvad der er gældende Lov, at paagældende Ejer ikke har Ret til denne Erstatning, som nu skulde gives. Altsaa, Spørgsmaalet drejer sig kun om, hvorvidt man vil gaa med til en Udvidelse af denne Ejendomsret. Naar der har været Spørgsmaal om Strandbredden, og den højtærede Minister dertil siger, at man betaler for hver Kvadratalen ned til Stranden, skal jeg gøre den højtærede Minister opmærksom paa, at Begrebet Strandret er i ganske særlig Grad vaklende.

Vi have forskellige Domme derom, og den seneste synes at gaa ud paa, at det er højeste Vands Vandstandsgrænse, som ogsaa er Grænsen for Ejendommen. Dette kan atter blive Genstand for Tvivl, men jeg vil anse det for en af Ulemperne ved det foreliggende Lovforslag, at vi komme ind paa denne Begrebsbestemmelse i utal lige flere Tilfælde, end der nu kunde være Spørgsmaal om. Der vil utvivlsomt blive en Række af Stridsspørgsmaal om, til hvilken Grænse det er tilladt at handle. Maa jeg hertil knytte den Bemærkning, at hvis dette Forslag bliver gennemført som Lov, gaar jeg ud fra, at man fra Kommunernes Side i hvert Fald vil søge at gøre den Retsopfattelse gældende, at den Del af Strandbredden, paa hvilken det egentlige Vejmateriale skyldes op, den, der ligger uden for den øverste højeste Vandstand, at den er uden for Reglerne i denne Lov. Men om det er et Standpunkt, der ad Rettens Vej kan hævdes, tør jeg ikke i Øjeblikket sige, men jeg forudser klart, at derom vil der blive en Række af Rets-trætter.

Indenrigsministeren (Bramsen): Ja, jeg skal til de to sidste ærede Talere udtale, at hvis det er rigtigt, at man kun ejer Overfladen af sin Jord, og Kommunerne eje det, der ligger under Overfladen, saa er dette Forslag naturligvis en Lov, hvorved man eksproprierer Kommunens Ejendom, men hvis den Paastand er urigtig, hvis den ikke kan fastholdes, saa er det i Virkeligheden en ubestridt Ejendomsret, som man vil tage bort fra en Ejer uden Vederlag, hvis man ikke vedtager dette Lovforslag. Og jeg tror nu ikke, der ved de tidligere Forhandlinger om denne Sag var nogen som helst Tvivl om, at Ejerens Ret til Jorden strækker sig ud over Overfladen af Jorden, saa at Resten ikke tilhører Kommunen. Det tror jeg slet ikke, der har været nogen Strid om i Fjor, jeg tror ogsaa, at det modsatte i sig selv er en ganske uholdbar Paastand. Der er altsaa ikke her Tale om Udvidelse af Ejendomsretten, men i Virkeligheden Tale om Respekt for den private Ejendomsret, medmindre man er af den Mening, at en Mand kun ejer lige Overfladen af sin Jord. Med Hensyn til Stranden er det ganske rigtigt, at Strandgrænsen er vaklende, men saaledes er det ikke paa Matrikelkortene, og naar man køber efter dem, betaler man for Grunden lige ned til Vandet. Man betaler altsaa efter Middelstanden, idet Matrikelkortet, saa vidt jeg har kunnet